

Autes

Aute del Tribunal Constitucional del 9-9-2026 relatiu a una sol·licitud de defensa i d'assistència tècnica lletrades gratuïtes.

Defensa i assistència tècnica lletrades gratuïtes

Número de registre 331-2026. Sol·licitud

Aute del 9 de setembre del 2026

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atesa la sol·licitud de defensa i d'assistència tècnica lletrades gratuïtes presentada i registrada al Tribunal Constitucional, el 25 de juny del 2026, pel Sr. Francesc Esteve Beltran, per tal de presentar un recurs d'empara contra els autes del 5 de juny del 2026 i del 10 de juny del mateix any, dictats ambdós per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, en què adjunta diversos documents acreditatius dels seus ingressos econòmics i de les seves despeses bàsiques, així com altra documentació escaient;

Vista la Constitució, especialment, els articles 10, 41, 88 i 98.c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment, l'article 35;

Vist l'article 100 de la Llei transitòria de procediments judicials;

Vist el Reglament regulador del dret a la defensa i a l'assistència lletrades;

Escollat el president sortint, Sr. Joan Manel Abril Campoy,

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El Sr. Francesc Esteve Beltran va presentar dues sol·licituds de defensa i d'assistència tècnica lletrades gratuïtes davant la jurisdicció ordinària en què demanava que se li atorgués aquest benefici, d'una banda, per poder presentar una demanda de nul·litat notarial (causa 118/26), a la qual es va donar lloc, el 7 de juliol del 2023; i, d'altra banda, en el marc d'un procediment d'insolvència (causa 137/26), a la qual també s'havia donat lloc el 8 d'abril del 2025.

1.2. Mitjançant un ofici del 19 de setembre del 2025, dictat en el marc del procediment Ordinari 6000071/2024, la Secció Civil 6 de la Batllia va traslladar a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia una sol·licitud de revocació del benefici de defensa i d'assistència tècnica lletrades gratuïta formulada per una altra part en aquell procediment. En aquesta sol·licitud es posava de manifest que en el marc de l'execució tramitada per la saig i referenciada amb el núm. EX-CV/23-003378-G, s'havia obtingut una còpia dels extractes bancaris dels comptes oberts pel sol·licitant prop de l'entitat bancària MoraBanc, els quals comptaven amb un saldo positiu al moment de formular la sol·licitud esmentada de 136.083,13 €, 29.470,16 € i 17.455,18 €.

1.3. Atesa aquesta informació, el 4 de novembre del 2025, pel que feia a la primera causa, i, el 5 de maig del 2026, pel que feia a la segona, les batllies competents van revocar el benefici de defensa i d'assistència tècnica lletrades gratuïtes que havien estat inicialment concedides al sol·licitant pel fet de concórrer la causa d'ocultació de dades i informació necessàries, prevista a l'article 28.1 del Reglament aplicable en la matèria.

1.4. El sol·licitant va presentar davant la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia dues noves sol·licituds de defensa i d'assistència tècnica lletrades gratuïtes "a mode de recurs de reposició" o per poder presentar recurs d'apel·lació.

1.5. El 5 de juny del 2026 i el 10 de juny del mateix any, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar dos autes en què va decidir desestimar les sol·licituds esmentades.

2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Civil cita la normativa aplicable en la matèria, concretament, l'article 100 de la Llei transitòria de procediments judicials, que estableix el procediment per declarar la situació econòmica desfavorable o d'insolvència i per atorgar el dret a la defensa i a l'assistència tècnica lletrades gratuïtes, així com les disposicions corresponents del Reglament que el desenvolupa de manera concreta.

- Recorda que el sol·licitant té un deure d'informació que constitueix una obligació legal de transparència que l'obliga a declarar amb total veracitat sobre la seva situació econòmica i personal real per demostrar que no disposa de recursos suficients per assumir les despeses d'un judici.

- Aquest deure d'informació comporta 3 obligacions principals envers l'òrgan judicial: 1) obligació de veracitat i de declaració jurada: el sol·licitant té el deure de signar el formulari de sol·licitud manifestant, sota jurament o promesa de dir la veritat, que les dades aportades són certes. Mentir o falsificar documents pot comportar la denegació del benefici, l'obligació de retornar els costos dels professionals assignats i responsabilitats penals; 2) obligació d'aportar tota la documentació econòmica: ingressos, despeses i patrimoni, etc.; i, 3) obligació de comunicar canvis econòmics durant el procés, i si no s'informa d'aquesta millora, el benefici de gratuïtat pot ser revocat amb caràcter retroactiu.

- Entre altres precisions legals de com es valora la insolvència econòmica, el sol·licitant va ingressar i traspasar unes quantitats de diners força importants després del dictamen de l'auta del 8 de gener del 2025 que li atorgava el benefici de justícia gratuïta sense comunicar al tribunal la seva millora econòmica.

- Afegint que de la lectura dels extractes bancaris que li van ser requerits, se'n desprèn que el sol·licitant va ingressar i va traspasar imports de diners considerables que evidenciaven que tenia una capacitat econòmica diferent d'aquella que havia declarat.

- Per tant, conclou que el sol·licitant havia ocultat comptes, havia filtrat moviments, o havia eliminat operacions rellevants que el duen a desestimar les seves pretensions.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. L'objecte d'aquesta decisió rau en determinar si s'ha d'atorgar o no el benefici de defensa i d'assistència tècnica lletrades gratuïtes presentada pel Sr. Francesc Esteve Beltran per recórrer dues decisions de la Sala Civil que deneguen, al seu torn, aquest benefici pel fet que aquesta persona no hauria respectat el seu deure legal de transparència que l'obligava a declarar amb total veracitat sobre la seva situació econòmica i personal real per demostrar que no podia disposar d'un lletrat en dos procediments judicials.

3.2. Cal recordar, com es fa sovint, de manera repetitiva, que el Tribunal Constitucional no és ni una tercera instància, ni un tribunal de cassació, ni un tribunal suprem.

I que, tal com ho disposa l'article 91.1 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional: "*Sens perjudici d'allò que disposa l'article 35.2 d'aquesta llei, el tribunal considera fets provats els que figurin amb aquest caràcter a la causa recorreguda*".

3.3. Així doncs, si la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, en dues decisions consecutives, ha validat la prova aportada en primera instància per una saig, referida a la còpia dels extractes bancaris dels comptes oberts pel sol·licitant prop de l'entitat bancària MoraBanc, els quals comptaven saldos positius de certa entitat al moment de formular les sol·licituds esmentades; prova contra la qual, d'altra banda, no es desprèn dels autes de la Sala Civil que el sol·licitant fes una oposició ferma en contra en fase d'apel·lació, i, per consegüent, aquest Tribunal ha de partir d'aquests fets acreditats per a emetre la seva resolució.

3.4. Així doncs, és evident que el sol·licitant no compleix les condicions econòmiques per tal que la seva sol·licitud sigui acceptada.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. Denegar el benefici de defensa i d'assistència tècnica lletrades gratuïtes al Sr. Francesc Esteve Beltran.
2. Notificar aquest aute al sol·licitant.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 9 de setembre del 2026.

Pere Pastor Vilanova
President

Jean-Yves Caullet
Magistrat

Víctor Torre de Silva López de Letona
Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat